

Az utcák szétszaladtak előtte, látta, hogy mind újak és újak futnak elő, s valahol a város szélén elszakadnak. Ismerte mindegyiket. Nevükről szólította egyiket-másikat. Voltak kiválasztott utcái, azokat szerette. Szép házaikért, jó utaikért. Volt egy a városon kívül, azt a levegőjéért kedvelte mindegyiknél jobban. Hársfaillatú tavaszi napok, zápor utáni nyári délelőttök, meg a lekvárfőzés íze fészkelte ezt az utcát. Talán 300-ig mentek ott a házzszámok.

A 160-osban laktak Kissék. Ott öt gyerek volt. A házakat csak a gyerekek számáról jegyezte meg. A Kissékének különösen foltos, fehér ruhája volt. Mint a gyerekeknek is. Egy reggel nyolc órakor érkezett hozzájuk. A legkisebb gyereket kellett beoltani. A ház az udvarban volt, és a kaputól kibetonozták az utat. Ez meglepte. Kutya nem volt. Benyitott az ajtón. Nehéz, sötét ajtó volt, mint a helyiség, ahová lépett. A szagokat sohasem választotta szét ilyen helyeken. Sohasem tudni, melyik érződik jobban. A füst kaparása, vagy a piruló hagyma. Ezek egyaránt bántják a szemét is. Kicsit könnyes lesz, mint a színpadok reflektoraitól csillogó színészeké. De elviselhető.

Korán volt. Nem hiszi, hogy a reggeli szagokat érezni. Még tegnaptól maradtak itt. A szobából két ajtó nyílt. Bekukucskált az egyik ablakán. A helyiségek olyanok itt, mint a testvérek. Csönd volt. Ötször mondta, hogy halló, meg háromszor, hogy jó reggelt. Továbbra is csönd volt. Oldalt ágy mozgott. Ütemesen. Szüntelenül. Az ember nem alhat ilyen ágyban. Általában egyvalamit szoktak így mozgásban csinálni. Benyitott.

Három gyerek aludt egy másik ágyon. Az nem mozgott. Egy gyerek a kocsiiban nyöszörgött. A kocsi is mozgott, de másképpen, mint az ágy. Az ötödik gyerek az asztalnál ült. Gyufaszálakból egy házat rakott ki meg pálcika-embereket. Nem köszönt. Pedig már hétéves elmúlt. Az ágy mozgása lelassult. Az asszony kilépett a takaró alól. Lehúzgálta hálóruháját, egészen nyugodt mozdulattal végigsimította a haját. Kiemelte

a gyereket a kocsiból, és most már semmi sem mozgott. Beadta az injekciót. Sietett. Ki innen, itt valami fojtogatja az embert. Vagy a félhomály vagy az ágyak párolgása. Gyorsabban hajtotta kerékpárját. Csak el ebből az utcából. A térdeiben lassan kezdődött a zsebégés. A szoknyája most messze lobogott utána. Mintha hátul lenne a hasa, úgy látta magát egy kirakatüvegben. Zöldfás utcának hívták, ahol most hajtott. Tényleg sok fája volt. Nyáron mindegyikük felért egy nyitva felejtett hűtőszekrényre. Arra gondolt, van egy város, messze innen, melyből szép fákat őriz. Független sáncok-ágakkal. Már nem is hajtott olyan gyorsan. Sok helyre kell még menni. A gimnázium utcájában, Szabóékhoz. Ott még nem járt. Arra gondolt, van-e kutyájuk, sokat kell-e beszélni, van-e szőnyeg a szobában. Azt sem tudta, mekkora gyereket kell majd beoltani. A 72-es házszám hány sarokra van az aszfaltos úttól? Meddig kell a rázós téglán hajtani? Ebben a negyedben főleg szerbek laktak. Hogy kerültek ide a Szabóék? Biztosan szerb a felesége a Szabónak, vagy bérben laknak. Könnyen megtalálta a házat. Hatalmas udvarba építették, és egy hosszú folyosóra nyolc ajtó nyílt. Egyik Szabóéké. Melyik?

Benyitott. Igazi meleg konyhában találta magát. Egy tizenkét éves gyerek állt a sparherd előtt. A sparherd az ajtó mellett volt. Egy lábásban víz sustergett. Nemsokára fölforr.

— Szervusz — mondta a gyerekeknek. Az nem szólt.

— Zdravo — próbálkozott újból. A gyerek szöke volt. A kezében egy gyűrött törülörnyot tartott, különben rend volt körülötte. Letette a törülörnyot, és egy teásdobozt emelt le a polcra. Egy kamillás dobozt. Odaállt a sparherd elé, és várta a vizet.

— Jöttem adni az injekciót, te vagy a beteg?

A gyerek komolyan figyelte a vizet. Szobor volt.

— Hogy hívnak? — kérdezte. Te vagy a Szabó Jóska?

Nem mozdult. Végignézett rajta. Úgy néz ki ez a gyerek, mintha a Szabó Jóska volna? Hogy teát főz, az rendben. A betegek szoktak teát főzni. Ha meg beteg, be kell oltani. Letette a hokedlire a táskáját. Nagy barna táskája volt, amelyben a tűket meg a gyógyszereket hordta. A gyerekek mind ismerik az ilyenfajta táskát. Csak orvosoknak lehet ilyen táskájuk. Ha sirtak, amikor megjelent, az a táskáé volt. Ha az utcán idős emberek félreálltak az útjából, és köszöntek is neki, tudta, hogy a táskának szól. De a gyerek nem nézett a táskára. Úgy tűnt, ha látná is, akkor sem tudná, hogy mi van benne.

— Hogy hívnak? Kako se zoveš? — kérdezte. — Anyukád itthon van? Egyedül vagy?

Hallotta, hogy a víz már hangoskodik a lábásban. A gyerek megmozdult. Egy marék kamillavirágot szórt a lábába. A víz ügyesen forgatta őket. A gyerek odament az asztalhoz. Az asztal a konyha közepén volt. Terítő nélkül. Rátette a teás dobozt. Visszament a sparherdhez, és törülörnyvel leemelte a lábast. Jó szag volt bent. Nem először csinálta. A gyári munkások kimért mozdulataira emlékeztetett. Még nem nézett rá. Szép gyerek, gondolta.

— Hogy hívnak, mondd már, te vagy a beteg? Jöttem adni az injekciót.

A kredencen egy levél volt. Megfogta táskáját, és odament. Fölemelte, hogy megnézzé, milyen névre címezték. Itt laknak-e a Szabóék? Más

név volt rajta. Letette. A gyerek az asztalra tette a lábast, és ránézett. Szép szeme volt. Talán most, gondolta. Újból kezdte.

— Hogy hívnak? Süket vagy? Beszélj már! Hogy hívnak?

— Bandinak. Barna Bandinak.

Tisztán, hangosan, szépen mondta meg a nevét.

— Hát a Szabóék hol laknak? Melyik az ő lakásuk?

A gyerek a gőz fölé tartotta a kezét, most megint szoborra kezdett hasonlítani. Tudta, hogy többet nem fog megszólalni. Köszönt, és kiment a konyhából. A harmadik ajtó volt Szabóéké. Beoltotta a gyereket. Megkérdezte, hogy milyen emberek ezek a Barnáék? Az asszony megvonta a vállát.

— Senki sem szereti őket, különösek.

Átsietett a folyosón, és végtelenül örült, hogy teaszagot érzett a ruháján. Már két utcát elhagyott. Tudta, hogy a harmadik sarkon balra kell fordulnia és sokat hajtani, egészen a hídig. Hosszú út. Fél óra. Addig lehet képzelődni. A hosszú utaknak ez a titkuk. Lassan hajtani a biciklit, nem figyelni az útra, csak kigondolni szép dolgokat. Nem szabad a sarkokat figyelni, mert csalósak. Mindig voltak tartalékolat, félig kitervelt ügyei, azokat végigjátszotta ilyen utakon, néha még hangosan is beszélt, mert legtöbbször azt játszotta, hogy tanár, jó tanár, és órán van. Magyarórán. A gyerekek figyelnek, ő meg mesél. Tanít. Ha napos idő volt, akkor anyásdit játszott. Gyerekei voltak. Azokkal beszélt, vagy cipőt vett nekik. Egy lánya meg két fia volt. Az apjuk útra ment, mert az apjuk újságíró. Az apjuk csak újságíró lehetett. Hihetetlenül boldog volt, és olyankor sokkal soványabbnak meg csinosabbnak játszotta magát. A gyerekek szerették. A lakást, azt sokáig rendezte be. Négy napig járt egy helyre. Jó messzire. Egy tanyára. Akkor rendezte be a lakást. Azon nem is változtatott. Csak a gyerekek neveivel bajlódott sokáig. Az azért volt nehéz, mert közel laktak egymáshoz a betegek, szinte egymást érték. Rövid utcákban nem lehet játszani. Most is hosszú úton hajtott. Sütött a nap, és nem volt kedve játszani. Újból kell kezdeni a gyerekeket. Nem jók a nevek sem. Barna Bandinak kell a fiának lenni. Akarta, hogy Bandi legyen a fia. Makrancos, kócos fürtöket képzelt neki, az ő fia lesz a Barna Bandi. Ezért kell most újból kezdeni az egészet. Ha valaki most teljesítené a kívánságát, azt kívánná, hogy egy fia legyen, a Barna Bandi.

Közben megérkezett a harmadik helyre. Ez egy olyan ház, ahol igazi család lakik. Két gyerek, az asszony nem dolgozik. A férfi géplakatos. Ezt a családot szerette. Mert hasonlított a gyermekkorára. Ők is ketten voltak, ugyanilyen szegényen, egy keresetből élő család. Ha az asszony most megkérdezné, iszik-e egy kávé, biztosan elfogadná, bár nem szokása. Ez az asszony szívesen adná. (Az anyja is szívesen kínálta meg vendégeit bármivel.) Itt inna kávé. Az asszony nem kínálta meg, továbbment. Végighajtott az utcájukon, fönt az ablak alatt, a járdán, és jó nagyokat csöngetett. Kitértek az emberek, és ez jó volt. Gyorsabban kezdett ismét hajtani. Kétszer fordult jobbra, azután jó darabon egyenest ment. A saroktól a második ház. Nagyon nehezen nyílt a kiskapu. Tolni kellett. Itt biztosan nincs férfi a házban — gondolta. A konyhaajtó nyitva volt, a kisebbik szobában égett a villany. Ott feküdt a gyerek egy kaucson. A szeme behunyva, talán alszik?

— Szervusz — mondta, a gyerek visszaköszönt.

— Egyedül vagy? Anyukád?

— Dolgozik.

Az ágyhoz oda volt húzva a kisasztal, és megpakolva minden jóval. Cukorka, narancs, tea meg keksz is volt rajta. A kaucs előtt egy fehér zománcozott lavór, ha hányni kellene a gyerekeknek — gondolta.

— Szédülsz?

— Igen. Meg hányok, és be kell hunyni a szemem, mert akkor nem forrog a szoba.

— Anyukádat nem írták ki betegszabadságra melléd?

— Nem lehet. Vigyáz egy kisbabára. Onnan nem lehet eljönni, mert fölmondának neki.

Alacsony gerendás szobában voltak. Mintha most tapasztották volna be, olyan szaga volt. A gyerek még mondta, hogy felvágottat enne, de ő már sietett kifelé. Nem tudna beszélgetni ezzel a gyerekekkel. Vagy felvágottat kellene hozni neki, igen-igen, de hát ha holnap is megkívánna valamit, nem hozhatna mindennap. Föltette a táskát a kormányra, és megindult. Arra gondolt, hogy nem kell elfelejteni, ő csak oltani jár a házakhoz. A Tisza-part felé hajtott. Van ott egy utca. Meséskönyvekből vágták össze. Kis törpék vagy tündérek építették házaikat. Mégis olyan lakások voltak ezek belül, amit nem lehetett elképzelni. Egyszer megpróbálta. A legszebbel. Nem sikerült. A gyerekek külön szobában laktak, a férjének és neki is jutott egy-egy. Nem jó. Neki sokkal jobban tetszett, ha egyszobába rakta övéit, mind egy rakásra, egy ágyra, egy igazi családba.

Odaért. Egy padlásszobás ház. Szép, bölintott, szép, de nem kíváncsított oda. Már nem. Talán azért, mert innen el kell menni a Tótékhoz, ahol rengeteg gyerek van, talán nyolc-tíz, és minden reggel megesznek egy cipót, és a lábasokat sem mossák el, hadd maradjon meg a tegnapi csirkepaprikás íze a mai krumplipaprikásban is. Talán azért, mert amikor először jött ide, eltévedt.

És mérges volt akkor. Az eső is esett, mire rátalált a házra, jól megázott, és fél órát vesztett is. Utána jó meleg kávéval kínálták, csupa gyógyó edényeket sorakoztattak elé, meg zene is szólt. A gyereken is szép hálókabát volt. Néha álmodott ilyet gyermekkorában. És akkor ott bent, öt percre, el is felejtette, hogy eltévedt.